

Fatimas svåra sjukdom – den "finns inte"

Fatima är 45 år. Det ni ser på bilderna är hennes ben. Alldeles för tjocka ben, skulle en del säga.

Fatima ser sjukdom. Det kallas lipödem och hon fick diagnos först för tre år sedan men har haft det så här sedan hon var 11 år.

Hennes vikt och omfång har ökat oavsett bantningskurer och motion. Hon har successivt blivit allt mer orörlig och smärtsam, nedstämd.

Kroppen lever sitt eget liv och med det följer ett fettstigma som är djupt förankrat, inte minst inom vården. Hon undviker läkarbesök, oavsett åkomma, eftersom hon inte vill stå till svars för sin vikt eller behöva utbilda vårdpersonal om sin diagnos.

Vården har hon bekostat själv.

Hon har bollats mellan vårdcentraler, gjort operationer privat för 75 000 kronor på sjukhus 100 mil hemifrån. Hon har utlovats kompressionsstrumpor som sedan dragits in, hon har fått testa en lymfapress som var underbar. Men som sedan togs bort för den "så kallade lipödemdiagnosen" finns ju egentligen inte.

Hon går hos lymfmassör och betalar 1 300 kronor per gång ur egen ficka.

Magen opererar hon i Tallinn (30 000 kronor). Nästa operation blir i Berlin. Där väntar tre operationer i höst och nästa år, två operationer på benen och en på hela armarna.

Kostnaderna blir sexsiffriga.

Fatima, med två barn och ett jobb på halvtid eftersom så mycket tid går åt till egenvård av sjukdomen, har en önskan. Det är att få sjukdomen erkänd och därmed möjlighet till samhällsfinansierad behandling.

Detta är inte en liten udda sjukdom. Vi talar om upp

Margareta Haag.

till 11 procent av fem miljoner kvinnor i Sverige.

Och dessa kvinnor lever med en sjukdom som Sverige struntar i!

En sjukdom som är behandlingsbar.

Sjukvården, vårdansvariga ute i regionerna, ansvariga myndigheter och regeringen är väl medvetna om patienternas svåra situation. Socialstyrelsen har givit sjukdomen en diagnoskod men vad hjälper det när det saknas riktlinjer för behandling? Förklaringen till att ingen tar ansvar är lite olika beroende på vem man frågar, men grundproblemet är att det inte forskas på sjukdomen. Och utan forskning, kan det inte skrivas behandlingsriktlinjer.

Denna sjukdom är en av världens största moment 22.

Storbritannien, Nederländerna, Tyskland och Spanien har riktlinjer för diagnos och vård. Storbritannien är det land som är mest lika vad vi i Sverige efterfrågar, dvs patientutbildning, egenvård, kompression etc. minst ett år innan man överhuvudtaget kan tänka på kirurgi inom den regionfinansierade vården.

Vi ställer nu krav på att Sveriges kommuner och landsting tar på sig ansvaret och "importerar" hur man gjort i Storbritannien. Så länge det inte finns evidens bör beprövad erfarenhet vara acceptabelt.

Margareta Haag
ordförande
Svenska Ödemförbundet

Fatimas ben före och...

... efter en av operationerna (2017).

Är vi på väg att slopa ett väl fungerande tidningsåtervinningssystem i Sverige, ett slopande som skulle ge medie företagen mycket stora extrakostnader, undrar skribenten. (Arkivbild)

FOTO: JENS ÖKVIST

Nytt retursystem hotar journalistiken

O dagarna sätter regeringen och Naturvårdsverket ljuset på frågan om Sverige ska behålla och utveckla världens mest effektiva system för återvinning av tidningspapper – eller om vi ska börja om från början.

Dessvärre riskerar följdfrågan om tidningsläsning och journalistik att tappas bort.

Dagens svenska system för återvinning är världens mest effektiva. Under flera år har över 90 procent av alla tryckta tidningar samlats in. Och alla – 100 procent – är garanterade att gå till återvinning. Det här systemet vill regeringen nu riva upp.

Förra året bestämde regeringen att dagens återvinningsstationer ska ersättas av bostads- eller kvarternära insamlingssystem. Och att pappersbruken ska stå för notan.

Det är ett beslut som riskerar att öka kostnaderna för insamlingen, minska återvinningen och drastiskt minska möjligheterna att bedriva journalistik i större delen av landet. De här följderna hade varit lätta att upptäcka om regeringen

Jeanette Gustafsdotter.

FOTO: JONAS HELLSÉN

gjort en konsekvensanalys. Det gjorde man inte.

Förpacknings- och tidningsinsamlingen har däremot gjort en analys.

De uppskattar att den totala investeringskostnaden för hela den nya fastighetsnära insamlingen av samtliga material överstiger 9 miljarder kronor. Av detta beräknas drift- och investeringskostnaderna för insamling av tidningar uppgå till cirka 1,5 miljarder.

” Vi är bäst i världen när det gäller pappersåtervinning. Nu är det upp till regeringen om vi ska fortsätta att vara det.

Något som kan innebära att dagens redan höga papperspriser ökar med ytterligare 50-75 procent. Kostnader som klart överstiger hela mediestödet och som rejält vattnar ur de positiva effekterna av den sänkta digitalmomsen.

Det finns åtminstone två sätt att rätta till den beslutade förordningen.

För det första kan Naturvårdsverket, som fått i uppdrag att tolka förordningen, lyssna till de inkomna remissvaren och säga att tidningsinsamlingen fungerar bra som den gör i dag. Statistiken talar entydigt för den tolkningen. Dessutom är en mycket stor majoritet av svenskarna nöjda med dagens system.

För det andra kan man välja en politisk lösning. I det så kallade januariavtalet mellan regeringen, Liberalerna och Centern finns en punkt om att göra det enklare för hushållen att återvinna och återbruka.

År 2021 ska möjligheten till större återvinning och bättre samarbete mellan kommunala och producentansvarssystem utredas. Det finns all anledning att vänta in utredningens slutsatser. För vi ska självfallet

inte nöja oss, bara föra att vi är bäst i världen på att återvinna. Det går att utveckla dagens välfungerande system ytterligare.

TU har redan tagit upp frågan med kulturminister Amanda Lind och önskat ett möte med miljöminister Isabella Lövin samt Naturvårdsverket för att tydliggöra förordningens följder. Vi har också kontaktat finansdepartementet.

Mediepolitiken måste hänga samman. Som förordningen och Naturvårdsverkets planerade vägledning ser ut i dag kommer de nya reglerna att innebära ett dräpdrag för det tryckta ordet. I ett slag omintetgör förordningen de positiva effekterna av det nya mediestödet och sänkningen av digitalmomsen. Möjligheterna till fördjupade satsningar på kvalitetsjournalistik i hela landet blir som bortblåsta.

Sverige är ett av världens mest tidningsläsande länder. Och vi är bäst i världen när det gäller pappersåtervinning. Nu är det upp till regeringen om vi ska fortsätta att vara det.

Jeanette Gustafsdotter
vd TU – Medier i Sverige

Höjd pension och lika skatt

Lika skatt på lön och pension är en fråga som vi i PRO drivit ända sedan det blev en skillnad i skatt. Att döma av vad flera partier sade i valrörelsen så ska denna orättvisa skillnad försvinna.

Vi kräver att detta görs så snart som möjligt.

Huvudkravet från PRO var "Höjd allmän pension" Anledningen till detta krav är att pensionerna sedan pensionssystemet sattes i sjön halkat efter löneutvecklingen. Andelen pensionärer som har en låg ekonomisk standard, det vill säga lever

under EU:s relativa fattigdomsgräns, har hela tiden ökat. Det gäller framför allt många kvinnor som har ett arbetsliv bakom sig i lågt betalda yrken.

Denna utveckling måste vändas. Det kan den göra

om pensionerna höjs och sedan följer löneutvecklingen.

Detta vårt krav på höjda pensioner måste genomföras snarast.

PRO-föreningarna i Norrbotten